

Työläisnuoriso Yhteiskuntataloudellisen Kehityksen Pyörteissä

Kirj. H. VITIKAINEN.

JHMISTEN ei tarvitse olla taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen erikoistuntijoita huomatakseen ne suuret muutokset, jotka viime vuosikymmenien kuluessa ovat tapahtuneet. Niin ilmeisesti ne ovat havaittavissa jokapäiväisessä elämässämme.

Näiden muutoksien pyörteisiin on joutunut myöskin työläisnuoriso. Paljon kauniita sanoja ja energiaa ovat kaunokirjailijat ja runoilijat kuluttaneet kuvaillessaan ihmiselämän nuoruutta, sen iloja ja suruja. Työläisnuoriso ei kuitenkaan ole todellisuudessa saanut nauttia niistä huvituksista, joita taloudellisista huolista vapaa elämä nuorisolle tarjoaa. Kapitalistisen järjestelmän vallitessa jo alusta pitäin on hallitsevaluokka riistänyt työläisnuorison teollisuuden palvelukseen luomaan sille rikkauksia. Kuitenkin on nuorisolla viime vuosikymmeneen saakka ollut vanhempien koti turvana, johon aina silloin on siirrytty suojaa ja hoivaa hakemaan, kun sitä ei ole muualla löytynyt. Kodin suojassa, vaikka puutteellisestikin, on ahdingon kohdatessa ollut apu saatavissa. Nyt kaikki merkit viittaavat siihen, että tuokin turvapaikka työläisnuorisolta katoaa.

Kodin häviäminen.

Viime vuosien pitkäaikainen talouspula on repinyt tuntuvasti pohjaa pois yhteiskunnallisilta laitoksiltamme, jotka yksityisomistukselle perustuvan talouselämän valitessa ovat rakentuneet. Ankarasti on sen vaikutus iskenyt yksityiseen perheeseen. Koti, joka tuonnottain tunnettiin vanhempain ja heidän lastensa pyhättönä, on tänäpäivänä vaan muisto menneiltä ajoilta. Useita vuosia kestänyt työttömyys on pakottanut perheen pään isän, lukemattomissa tapauksissa jättämään perheensä oman onnensa nojaan ja siirtymään tois-

ten miljoonien työttömäin mukana ansio- mahdollisuuksia muualta hakemaan, tai niitä löytämättä turvautumaan leipälinjoihin pitääkseen yllä oman elämänsä. Samalla tavalla on käynyt työläisäideille. Työläisvanhemmilta on riistetty tilaisuus niiden velvollisuuksien täyttämiseen, joita yksityisomistukselle perustuva yhteiskuntajärjestelmä on heidän hartioilleen säilyttänyt. Näin jäävät luokkamme lapset ja nuoriso oman onnensa varaan. Kovin vähäpätöisiä ja työläisnuorisolle kelpaamattomia ovat ne armeliaisuuslaitosten huoltolat, joita kodittomille lapsille ja nuorisolle nykypäivinä järjestellään. Varsinaisesti yhteiskunnan taholta ei tässä asiassa ole ryhdytty minkäänlaisiin toimenpiteisiin muutamia työkämppeä lukuunottamatta, joihin on sijoitettu mitättömän pieni osa nuoria miehiä ja naisia, niistä satoista tuhansista, jopa miljoonista, jotka ovat joutuneet työttömiksi ja kodittomiksi.

Nuoriso rikoksien teillä.

Samalla aikaa, kun yksityisomistukselle perustuva perhemuoto rappeutuu ja kone- tekniikan kehittyminen lisää työttömyyttä huomaamme työläisnuorison pyrkimyksenä olevan yhä korkeamman tietomäärän saavuttamisen kyetäkseen kilpailemaan työvoimansa myynnissä tuotannon palvelukseen. Olevat olot ovat synnyttäneet vanhempiin käsityksen, että mitä suuremman tietomäärän he voivat lapsilleen antaa koulukasvatuksen kautta, sitä paremmin he suoriutuvat elämän ankarassa taistelussa. Siksi koettaa jokainen heistä kouluuttaa lapsensa ainakin läpi korkeakoulun ja sen lisäksi kustantaa heitä jonkun vissin kurssin suorittamisessa ylemmissä lukioissa. Sellaisissa tapauksissa, joissa vanhemmat taloudellisten esteiden tähden eivät kykene lapsilleen korkeampaa kou-

luopetusta antamaan, pyrkivät nuoret työläiskodeista lähteneet pojat ja tytöt sen omin voimin itselleen hankkimaan. Suurilukuinen on tänäpäivänä jo se koululaisten luku, jotka tilapäisiä tehtäviä suorittaen hankkii itselleen varoja saavuttaakseen korkeamman koulukasvatuksen. Sanomatakin on selvää, että tällainen menettely vaatii nuorilta tytöiltä ja pojilta paljon uhrautuvaisuutta ja kaikkien niiden nautintojen itseltään kieltämistä, joita nuoruusaika vaatii. Tiedämme myöskin sen, että varsinaisen tiedollisen opetuksen rinnalla porvarillinen koulukasvatus istuttaa nuorisoomme yhteiskuntakehitysvastaisen mielipiteen. Sille historian ihanteellisen tunteuksen valossa kuvaillaan niistä suurista mahdollisuuksista, joita sillä korkeasti opineena edessään aukeaa. Mutta tämänpäiväinen tosielämä puhuu päinvastaista kieltä. Meillä on nykyään moninkerroin enemmän koululaitosten kasvattamaa tuotetta kuin mitä tuotannollinen ja yhteiskunnallinen elämä kykenee palvelukseen sijoittamaan. Ja mikä on seuraus? Aikamme päivittäinen sanomalehdistö kertoo riittävästi vastauksia kysymykseemme, jos emme sattuisi itse henkilökohtaisesti niihin tutustumaan.

Edesmenneinä aikoina tuskin kuulimme ja näimme sitä, että nuoret poikaset ja tyttöset panivat toimeen ryöväyksiä, murhia, varkauksia tai muita sellaisia raakalaistekoja. Yhtä harvoin luimme uutisia nuorten itsemurhista. Nyt tuollaiset tapahtumat ovat jokapäiväisiä nuorison keskuudessa. Kauhtuneina ja mielet kuohuksissa vanhemmat ihmiset puhuvat pahanilkisestään ja turmeltuneesta nuorisosta, ottamatta ollenkaan huomioon niitä huutavia syitä, jotka pakkoittavat nuorisomme epätoivoisiin luonnottomiin tekoihin. Työväenluokka kokonaisuudessaan, harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, on vielä niin synkässä tiedottomuuden tilassa, että se näkee ainoastaan seuraukset, mutta ei syitä, eikä sentähden kiirehdi luokkatoimintansa kautta poistamaan niitä ja rakentamaan tulevalle sukupolvelle sellaista yhteiskuntajärjestelmää, jossa nuoruus saisi versoa kaikessa ihanuudessaan.

Ennemmin on jo tullut mainituksi, että meillä on enemmän kuin riittävästi koulutettua nuorisoa. Sillä ei suinkaan tarkoite ta sitä, että meidän tulisi asettua ehkäisemään nuorisomme kasvatusta ja yleisen sivistyksen hankintaintoa, päinvastoin se harrastus nuorisossamme kasvakoon ja jatkukoon, sillä se on yhteiskuntakehityksen mukainen. Mutta valmistautukaamme jokainen kohdaltamme muuttamaan olosuhteet sellaisiksi, ettei työläisnuorisomme tarvitse joutua koulun ovet sulettuana taistelemaan nälkäkuoleman kanssa. Työläisvanhemmat puhuvat paljon lapsirakkaudesta ja huolehtivat päänsä harmaaksi lastensa tulevaisuudesta mutta siltikin miljoonat heistä kieltäytyvät tietämättömydestään tekemästä mitään luokkataistelun voimistuttamiseksi, jossa taistelussa työväenluokan voitto yksin takaa nousevalle sukupolvelle toimeentulon varmuuden.

Työläisnuoriso luokkatietoiseksi.

Kehityksen kulku rientää eteenpäin hui maavaa vauhtia ja se vie nuorisomme mukanaan kulettaen sitä ankarien ristiaallokkojen lävitse. Siinä myllerryksessä monet ihanat toiveet tulevaisuudesta pettyvät. Mutta samalla kertaa kokemuksen koulu opettaa nuorisollemme elämän taistelun todellisuuden. Se murskaa porvarillisen koulukasvatuksen ihanteelliset valekuvat. Yksilöllisen, häviävän kodin huollon sijalle se opettaa hakemaan apua yhteiskunnalta ja kun sitä sieltä ei yksilöllisen toiminnan kautta kykene saamaan, se opettaa liittymään toisiin osatovereihin, oman luokkan sa jäseniin. Epäilemättä ovatkin vallitsevat olosuhteet tässä suhteessa laskeneet huomattavaa perustaa luokkakasvatuk sellemme työläisnuorison keskuudessa. Kenelle jää kasvatustyön varsinainen ohjaaminen ja toiminta? Meille vanhemmille, jotka jo olemme elämän koulussa karaistuneet ja luokkataistelusta tulleet tietoisiksi. Jos milloinkaan on meillä ollut otollisempi tilaisuus kasvattaa työläisnuorisoa tuntemaan taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen kulkua ja sille perustuvaa luokkataisteluooppia, niin on se aika nyt käsissämme. Työläisnuorisossa elää jo tänäpäivänä jano luokkataistelun oppien ymmär-

Perhepalvelija

Mitkä ihanteet ovatkaan usealla nuorella tytöllä kuullessaan että on piikapaikka valmiina jos vain lähtee. Heidän ainoat ajatuksensa ovat kaikesta siitä huvista mitä heillä tulee olemaan. Ja mitenkä he voivat sitten ostaa itselleen niitä kauan kaivattuja vaatteita.

Mitä suuremmat ovat heidän toivomuksensa sitä suuremmat ovat heidän pettymyksensä perille päästyään. Palvelijattarena oleminen ei olekkaan niin helppoa kuin usein on kuviteltu.

Se kolme tai neljä dollaria viikolta minkä he saavat vasta-alkavana ei ole tarpeeksi riittävä edes kaikista välttämättömiin tarpeisiin puhumattakaan sitten huvituksista. Ja jos joku on kyllin uskalias pyytääkseen lisää palkkaa vastauksena on että saa lähteä tiehensä jos ei tykkää olostaan. Myöskin saavat nuo tytöt kuulla että saisivat olla kiitollisia saadessaan palkan kokemattomana. Vaikka tosiasia on että emännät useinkin ottavat nuoria ja kokemattomia tyttöjä saadakseen heidän taipumaan tahtoonsa. Ainoastaan aniharvat kokeneet saavat kahdeksan tai kymmenen dollaria viikolta. Täten on ainakin keskivaltioissa.

Mitä tulee työn paljouteen niin sillä ei ole mitään määrää nykyaikana. Tyttöjen täytyy tehdä kaikki työt; keittäminen, siivoaminen, lasten hoitaminen, ja vieläpä usein on pyykkääminen ja silittäminenkin.

Työpäivän pituudella ei ole mitään rajoja. "Nira" ei ainakaan ole helpoittanut perhepalvelijain asemaa. He kyllä ovat saaneet kahdeksan tuntisen työpäivän niinkuin eräs puhuja mainitsi, niniittäin täytyy tehdä kahdeksan tuntia aamupäivällä ja kahdeksan tuntia iltapäivällä.

Useissa paikoissa, missä ennen oli kaksi tai kolmekin tyttöä nykyään on ainoastaan yksi. Emännät sanovat että heidän täytyy niin tehdä kun keran on huono aika ja heillä ei ole varallisuutta maksaa enempää, tai pitää kahta tyttöä.

tämiseen, kun me vanhempi väestö vaan kykenisimme ja voimiamme säästämättä ryhtyisimme tuota janoa tyydyttämään. Työläisnuoriso siis luokkatietoiseksi. Työmme tässä tehtävässä on jo alulla, vaikka vielä heikosti. Silloin vasta nuorison luokkavalistustyö kulkee harppa-askelin eteenpäin kun se itse sen edistämiseksi keskuudessaan toimii. Nyt viivyttelämättä on meidän tehtävämme ohjata kehityksen pyörteissä kulkevan nuorisomme kasvatus oikealle väylälle teollisuusunionismin — I. W. W:n tuntemiseen.

Mitä tulee palkkaan, niin usein kuulee väitöksen että perhepalvelijat ovat paremmassa asemassa kuin naiset jotka ovat konttoreissa tai muissa senlaisissa töissä. Saavathan he ruuan ja asunnon vapaasti joten koko palkka jää muihin tarpeisiin. Vaikka kaikki palkka jääkin "puhtaaksi" niin ei palvelijan elämä ole silti kehuttava, sillä eihän hänellä ole vähääkään vapautta. Aina on vain toisen käskyn ja valvonnan alaisena ja on siis sanan täydessä merkityksessä orja. Torstai ja sunnuntai, tai ainakin joka toinen sunnuntai pitäisi olla vapaa-päiviä. Mutta useasti tapahtuu, että torstaina ei pääse lähtemään ennen kello kahta ja sunnuntaina ei pääse ollenkaan kun on ehkä vieraita tulossa. Kumpanakin päivänä on tehtäviä yhtä paljon kuin muinakin päivinä mutta täytyy juosta nopeammin ympäri huoneita aamupäivällä.

"Piian" asuinhuone on tietysti huonoin mitä talosta löytyy. Tavallisesti se on kolmannella lattialla, missä ihan paleltuu kylmällä ilmalla. Olen myöskin tavannut paikkoja missä huone on kosteassa kellarissa ja toisinaan ei ole ollenkaan omaa huonetta.

Näiden kaikkien puutteellisuuksien pääsyynä on järjestyttömyys. Tällä alalla, jos missään, ovat työläiset huonosti järjestyneet. Tähän on kyllä ollut useitakin syitä. Ensiksi, ovat työläiset aina työnantajain kanssa kosketuksissa mikä aiheuttaa jonkunlaisen ystävyuden tunteen niiden välille. Myöskin ovat he yksilöinä pelanneet napista kun on ollut pelko paikan menettämisestä tai huonoista todistuksista. Myöskin yksi tärkeä seikka järjestyttömyyteen on että he eivät ole perustaneet. Ovat vain ajatelleet, että ei heidän tarvitse kauan tehdä sitä työtä kun pääsvät naimisiin. Tietysti luokkatietolonen nainen ajattelee toisin.

Mutta jos perhepalvelijat järjestyisivät yhteen taloudelliseen järjestöön niin saisivat olonsa parantetuksi. Kuten esimerkiksi tapahtui Denverissä, Colu. v. 1915. Siellä olivat perhepalvelijat järjestyneet I.W.W:hen. Heidän suunnitelmansa oli pitää yksityiskohtainen rekortti kaikista työpajoista. Suunnitelma toteutui. Tämä oli suuresta merkityksestä, sillä silloin naiset tiesivät missä paikoissa voi työskennellä. Myöhemmin he lakkoutuivat paremman palkan puolesta mutta kun rekortit hävitettiin työnantajain toimesta heidän toimintansa jokseenkin hävisi. Jälkeenpäin samaa tapaa yritettiin käyttää muissa paikoissa saavuttamatta suurempia tuloksia, sillä heillä oli yllämainitut esteet.

Mutta nämä vastukset eivät saisi meitä lannistaa. Päinvastoin täytyisi yrittää tehdä enempi ja enempi vallistustyötä perhepalvelijoidenkin keskuudessa ja saada heidät järjestyämään teollisuus unioniin numero 460.